

Пише:
Небојша
Јанковић

Ванкувер, фебруара 2008.

Као уредник новине коју читате осећам обавезу да вам се извињим што сте "Кишобран" добили касније него што је уобичајено. Разлози нису ни у штампарии, ни у нашем графичком тиму, они су, погађате и сами – политичке природе.

Најзападније Српске Новине требало је да изађу првога дана после председничких избора у Србији. И уреднички коментар је већ био спреман са главном тезом да је одзив био невероватан, да је у Домовини триумфовала демократија, а да су оба председничка кандидата, и победник Борис Тадић и његов противкандидат Томислав Николић, и током кампање и по саопштавању резултата испољили висок ниво демократске свести и међусобног уважавања.

Међутим, непосредно по окончању председничких избора у Србији је избила криза владе која би могла да угрози стабилност свих институција и будућност земље. И, ево ме поново пред "празним листом" како покушавам да одгонетнем где све то може да води. Тежак и неизвесан посао, признајем.

Шта је народ хтео да каже

Само непоправљиви сврсентузијастии дозволили су себи да се истрче и да после објављивања победе Бориса Тадића изјаве да је на изборима триумфовала европска Србија. Јер, између те и "оне друге" Србије коју је представљао Томислав Николић разлика у добијеним гласовима била је једва нешто већа од стотинак хиљада. За потврду већинског демократског опредељења сасвима довољно, за овакав закључак, ипак, премало.

Но, имајући у виду са каквим су програмима два кандидата ушла у кампању, сасвим је јасно нешто друго. На овим изборима је масовно гласала и, мада подељена у два тора, своја људска стремљења јасно артикулисала овоземаљска, балканска, реална Србија, а не некаква "небеска Србија" коју нам политички хошпаглери и ловци у мутном потурају под нос све ове године.

Код Тадићевих гласача, опредељење је било потпуно јасно. За њега су гласали они који сматрају да за Србију и њих у њој има наде уколико начини и тај последњи корак који се од ње очекује и своју судбину дефинитивно веже за пут којим се већ креће 27 европских земаља окупљених у Европској Унији. Разлог превасходно економски, никако идеолошки, како га је оквалификовао Министар за Косово са седиштем у Београду, господин Слободан Самарцић.

Са друге стране, ни кандидат Радикала није се у кампањи много бавио крупним "државотворним" питањима. Посматрачи су оценили да је у његовим наступима Косово чак било мање заступљено него у говорима Бориса Тадића.

За разлику од свог противника, Томислав Николић се обраћао онима који су своју веру у бољи живот под садашњом влашћу углавном изгубили. Оно што им је нудио (пуна запосленост, бесплатно школовање, борба против корупције),

није додуше било праћено конкретним предлозима, ваљда зато што је повратак у "стара добра времена" углавном утопија, али је бар одисало реалном бригом за реалне људе и то су његови бирачи умели да цене.

И управо то, бављење стандардом и условима живота обичних људи, био је разлог што је на други круг избора изашло скоро 70 процената бирача. Упоредите то са једва преко 50 процената колико је намерно на референдуму за доношење новог Устава, са чувеном "косовском преамбулом", уз подршку скоро свих странака, и биће вам јасно у којој је мери за житеље данашње Србије реалан живот важнији од мита. Неким ванземаљцима који су на волшебан начин пре нешто више од једне деценије ступили на политичку сцену Србије то није јасно ни данас.

Велики Инквизитор и ситна пискарала

Како обесмислити председничке изборе био је главни задатак који је пред своје чланство и симпатизере поставила такозвана "Народњачка коалиција". Док су Тадић и Николић зујали Србијом и свако на свој начин одговарали на народни вапај: "Хлеб наш насушни, дај нам днес" (евентуално сутра, али што пре), Велики Инквизитор и Демократска Секта Србије проклињали су и изборе и онога ко их је расписао бацајући клетве и анатеме на сваког ко би се усудио и да помисли да у данашњој Србији може ишта да буде важно осим Косова.

У сред другог изборног круга, на Светосавској Академији у Београду Коштуничин интимус Матија Бећковић поново се дохватио "најскупле српске речи" па је у песничком заносу чак покушао да догради већ отрцану метафору. Та реч, беседио је Матеја, поскупела је и у континенталним размерама, јер, ето, "сад нам и целу Европу нуде за Косово!"

На стварању антиизборне атмосфере предано су радила и Коштуничина најмљена новинарска пера окупљена око "Политике" и часописа "Нова српска политичка мисао". Њихови публицисти Антонић и Вукадиновић покушавали су да докажу две тезе; прву – да чланство у Европској унији није неопходно и да за Србију у сред Европе може да постоји и некакав "трећи пут" и, друго, (много перфидније и опасније) – да изборна кампања и конфронтација у сада-

шњем осетљивом политичком тренутку може чак да доведе до грађанског рата!!

Најдаље је отишао већ поменути министар Самарцић који се нарочито обрушио на референдумски карактер избора (за и против Европе) што је у другом кругу форсирао Борис Тадић. Оптужујући га за кампању под паролем "Европа или смрт", Самарцић је све оне који су за улазак у Европску Унију оптужио да на Европу гледају идеолошким очима и да су њоме опчињени као некада "социјализмом и самоуправљањем" уместо да се руководе реалним економским интересима. Да апсурд буде већи, Војислав Коштуница је истог дана у интервјуу за руске новине изјавио да ће управо потписани споразум о енергетици између Москве и Београда "допринети зближавању два братска, православног народа!"

Како су избори прошли, знате, како је у свему томе прошла ДСС знаће се ускоро на локалним, а вероватно и парламентарним изборима. Аналитичари тврде да странка Војислава Коштунице на тим изборима сама не би прешла цензус. Ни коалиција са Новом Србијом није добитна комбинација јер су се њени бирачи у другом кругу председничких избора већ определили или за ДС или за Радикале. У Великом родном Чачку убедљиво је победио Борис Тадић.

Иначе, и на будућим парламентарним изборима уколико убрзо буду заказани, превладаваће слична референдумска атмосфера: За или Против Европске Уније. Како је поларизација на ту тему већ обављена на председничким изборима, може се очекивати одмеравање снага између Радикала и блока проевропских странака чији би стожер била Демократска странка, а где би се такође нашле Динкићев Г17+, Јовановићев ЛДП и странке мањина. Једнодушна оцена посматрача је да избори у овом тренутку одговарају само Демократама и Радикалима, а многи иду чак толико далеко да у Србији после наредних избора предвиђају стварање двопартијског система где би се на власти дуги низ година смењивали Демократска странка и Радикали који би се у међувремену извукли из Шешелеве сенке и са екстремне деснице померили ближе центру што је тенденција која је већ запажена у кампањи њиховог председничког кандидата.

У светлу оваквих политичких померања сада се са нестрпљењем чека потез неприкосновеног изборног победника, Бориса Тадића.

Аперкат плисане рукавице

Још једно од исхитрених реактовања на резултате председничких избора била је тврдња да је на њима победила "грађанска Србија" и њен кандидат Борис Тадић који се током кампање понашао у складу са грађанским вредностима, никог не вређајући и позивајући све без разлике да се прикључе његовом "европском пројекту". Било је то, према овим теоретичарима, као да је на оним првим председничким изборима уместо Милошевића победио "тихи и невесели, сетни и замишљени" Иван Ђурић.

То би вероватно и било тако да су избори одржани у Чешкој или Естонији, али како се ради о земљи Србији, склон сам да тврдим сасвим супротно; Не, није Борис Тадић кога су противници називали "Барбиком" и "манекеном" изборе добио зато што их је водио у "плишаним рукавицама". Добио их је зато што је у одлучујућем тренутку те рукавице решио да скине и да коначно, пред својим коалиционим партнерима, тресне шаком о сто. Реченица: "Нећу дозволити ником да ме уцењује" имала је, у позитивном смислу, ону врсту тектонског ефекта као својевремено оно Милошевићево: "Нико не сме да вас бије". Она је индуковала талас презира према Илићу и Коштуници, појачала симпатије према "добром момку" који наступа сам против свих и извела на биралишта ону критичну масу која је пресудила у Тадићеву корист.

Избори су завршени и отпочела је криза владе чији мањински део сада већ отворено тражи да Србија због предстојећег једностраног проглашења независности КИМ у потпуности заустави европске интеграције. Ово, наравно, неће вратити Косово под реалан суверенитет српске државе, али зато прети да трајно угрози судбину неколико будућих генерација.

То се апсолутно не сме дозволити и на Тадићу је сада велика одговорност.

Могућности кохабитације са Војиславом Коштуницом су исцрпљене, Србија више не може да чека.

Пред руком у плисаној рукавици је Гордијев чвор који је даље бесмислено распетљавати. Долази време крупних одлука.

subscription - уредњалаша

Прећулаћујет се на листе КИШОБРАН и ћрилаћет чек у вредности \$36.00 (12 бројева - 12 issues)

IME (NAME): DATUM (DATE):

ADRESA (ADDRESS):

TEL / FAX:

E-MAIL: POTPIS (SIGNATURE):

Make cheque or money order payable to: KISOBRAN

КИШОБРАН
НАЈЗАПАДНИЈЕ СРПСКЕ НОВИНЕ

Поћунитће овај листић, ћошалаћитће ћа на доњу адресу, и следећих дванаестћ бројева КИШОБРАН-а бам отћиже ћошћом.

KISOBRAN, #368-3495 Cambie Street, Vancouver, B.C. V5Z 4R3